

Det kan efter omstændighederne være en fordel for et kapitalsselskab at udstede stemmeløse kapitalandele, der ikke kan deltage i afstemninger om almindelige forhold på generalforsamlingen, jf. § 106, men vil være berettiget til at deltage i afstemningen om vigtigere forhold, der kræver kvalificeret majoritet. Nogle investorer vil måske kunne acceptere ikke at have indflydelse på selskabets ordinære drift, såfremt de har indflydelse på ekstraordinære forhold.

Dette kan opnås ved at skelne mellem, om de stemmeløse kapitalandele skal anses for repræsenterede eller ej, dvs. om de skal medtælles som repræsenteret kapital ved en afstemning efter §§ 105-107.

Som et nyt selskabsretligt begreb introduceres derfor »repræsentationsret«, jf. § 5, nr. 23, for de stemmeløse kapitalandele, hvis andel af kapitalen således skal medtælles. Hvis de stemmeløse kapitalandele er tillagt repræsentationsret i vedtægterne, skal de medtages i beregningen af det kvalificerede flertal, uanset at de stemmer blankt, fordi de er stemmeløse. Hvis de stemmeløse kapitalandele ikke er tillagt repræsentationsret i vedtægterne, deltager de ikke i afstemningen på nogen måde.

Der tilsigtes ikke i øvrigt nogen ændring i de rettigheder, som tilkommer såvel nye som allerede eksisterende stemmeløse kapitalandele. Disse kapitalandele bør i alle sammenhænge stilles som de øvrige kapitalandele, f.eks. give adgang til generalforsamlingen, ret til at tale og stille forslag eller udøve andre rettigheder, som tilkommer kapitalejere. Disse rettigheder bør fortsat tilfalde ejere af stemmeløse kapitalandele, uanset om de er tillagt repræsentationsret eller ikke.

Til § 47

Det er generelt forudsat, at selskabskapitalen og de enkelte kapitalandele relaterer sig til et entydigt, nominelt beløb.

Ifølge aktieselskabslovens § 4, stk. 1, nr. 5, skal aktiernes nominelle beløb fremgå af vedtægterne. Det er endvidere bestemt, at det beløb, der indbetales for en aktie, ikke må være mindre end aktiens pålydende (tegning til underkurs).

Anpartsselskabsloven indeholder ikke en tilsvarende udtrykkelig bestemmelse, men det fremgår dog forudsætningsvist af anpartsselskabslovens § 13, stk. 1, at en anpart skal have en pålydende værdi.

Udvalget til Modernisering af Selskabsretten har overvejet fordele og ulemper med hensyn til det eksisterende system med aktier, der har en nominel værdi. Fordelen er dels, at det er et velkendt system og dels, at der er en klar forbindelse mellem den registrerede selskabskapital og aktiernes nominelle værdi.

Den gennemførte undersøgelse over forhold i andre lande (landeundersøgelsen) viser imidlertid, at stykaktier vinder frem, og stykaktier er således allerede indført i en lang række lande, herunder i Finland og Sverige.

Efter udvalgets opfattelse er der tale om en logisk form for kapitalandele, der undgår den vildledning, som kan følge af de nominelle kapitalandele »pålydende« beløb. Den nominelle værdi er alene en historisk oplysning ved tegningen, der ikke har direkte betydning for kapitalandelens retsstilling eller økonomiske stilling i øvrigt. I praksis er der ikke væsentlig forskel på de to typer kapitalandele. Dette kan illustreres med følgende eksempler om henholdsvis registreret selskabskapital og prisfastsættelse af kapitalandele:

Et selskab ønskes stiftet med en selskabskapital på 1 mio. kr. uden overkurs, hvilket skal fordeles på 100.000 styk kapitalandele.

Hvis selskabet bruger kapitalandele med en nominel værdi, vil hver kapitalandel skulle have en nominel værdi på 10 kr., og prisen vil være 10 kr. per styk. I selskabets vedtægter oplyses, at der er udstedt 100.000 styk kapitalandele af en nominel værdi på 10 kr. per stk., og at aktiekapitalen er 1 mio. kr.

Hvis selskabet bruger stykkapitalandele, vil hver stykkapitalandel koste det samme som ved nominelle kapitalandele, nemlig 10 kr. per styk. I vedtægterne vil stå, at selskabets selskabskapital er 1 mio. kr. fordelt på 100.000 styk kapitalandele.

Et selskab er vurderet til at have en værdi på 4 mio. kr. Det har en selskabskapital på 1 mio. kr. fordelt på 100.000 styk kapitalandele. Det følger heraf, at hver kapitalandel vil koste 40 kr. per styk, fordi værdien findes som, selskabets handelsværdi divideret med antallet af kapitalandele.

Som det fremgår, er der ingen forskel ved værdiansættelsen mellem kapitalandele med en nominel værdi og stykkapitalandele. Hvis kapitalsselskabet imidlertid har benyttet kapitalandele med en nominel værdi, vil det normalt komplicere angivelsen af handelskursen, fordi denne må udtrykkes i forhold til kapitalandelens nominelle værdi. Handelsprisen må altså oplyses som kurs 400, fordi hver enkelt kapitalandel nu handles til en pris fire gange dens nominelle værdi. Dette er unødvendigt ved stykkapitalandele, fordi deres handelsværdi findes direkte ved ovennævnte formel.

Udvalget er af den opfattelse, at stykkapitalandele tilbyder samme gennemsigtighed og klarhed over selskabets kapitalstruktur som kapitalandele med nominel værdi. Udvalget har endvidere ikke kunnet finde væsentlige argumenter imod indførelsen af stykkapitalandele. På denne baggrund foreslås det i *stk. 1*, at